

05 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, over "het maximum toegelaten gewicht dat door arbeiders mag worden getild" (nr. 21608)

05 Question de M. Bert Schoofs à la vice-première ministre et ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, sur "le poids maximum autorisé pouvant être soulevé par les travailleurs" (n° 21608)

05.01 Bert Schoofs (VB): Mevrouw de minister, in onze wetgeving is blijkbaar geen maximumgewicht vastgelegd dat werknemers manueel mogen tillen. Er is wel een koninklijk besluit uit 1993 dat vermeldt dat het gewicht niet te zwaar mag zijn.

Voor de bouwsector is er wel een specifieke cao uit 2006, die er blijkbaar heeft toe geleid dat pakken cement van 25 kg het standaardgewicht zijn geworden.

Ik heb zelf wat opzoeken gedaan. Ik heb echter weinig gevonden.

05.01 Bert Schoofs (VB): Il semble qu'aucune disposition légale ne fixe le poids maximum autorisé que les travailleurs peuvent soulever manuellement. Il existe seulement un arrêté royal de 1993 stipulant que la charge "ne peut pas être trop lourde". Conformément à une CCT de 2006, le secteur de la construction se réfère actuellement à une

Is er bij u een regelgeving bekend waarin het toegelaten maximumgewicht als standaard te dragen lasten wordt bepaald?

Zijn er eventueel geschillen, met daarna oplossingen en regelingen, bekend tussen werkgevers- en werknemersorganisaties, alsook tussen werkgevers en werknemers, waarbij het toegelaten te tillen maximumgewicht een issue was?

Mevrouw de minister, ik dank u alvast voor uw antwoord.

05.02 Minister **Monica De Coninck**: Mijnheer Schoofs, in antwoord op de vraag die u stelt aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, mevrouw Onkelinx, kan ik het volgende antwoorden.

Het is inderdaad zo dat er in de Belgische wetgeving geen maximumgewicht is vastgelegd. In het KB van 1993 staat inderdaad dat dit niet te zwaar mag zijn. Dat is natuurlijk heel relatief.

Er staat wel dat de werkgever moet bepalen, na een risicoanalyse, wat te zwaar is of wat het maximum is. Hij kan daarvoor een beroep doen op de preventiedienst. Die preventiedienst en de werkgever kunnen uiteraard niet voorbijgaan aan internationale referentienormen.

Ook de arbeidsgeneesheer kan in individuele gevallen voorstellen om het gewicht te beperken. Dat hangt ook af van de leeftijd, de lichaamsbouw, het eigen gewicht enzovoort.

Voor de bouw bestaat er een specifieke cao van 4 oktober 2011 die met het KB van 5 maart 2006 in een algemene verbintenis verklaart dat 25 kg als limietwaarde voor voorverpakte materialen geldt. Dat zal waarschijnlijk samenhangen met het feit dat een pak cement 25 kg weegt.

Europese en internationale normen in deze materie zijn niet verplicht, maar worden beschouwd als regels van goed vakmanschap. Er is de Europese norm EN 1005-2. Deze beschrijft de fysieke belasting waarmee rekening moet worden gehouden bij het manueel tillen van machines, onderdelen of producten bij het werken aan machines.

Voor het heffen en tillen wordt in dit verband 25 kg vooropgesteld als maximumgewicht en dit onder optimale omstandigheden. Dit betekent dat het gewicht dicht tegen het lichaam op heuphoogte met een goede grip en zonder draaiing met de rug kan worden getild. Naarmate deze risicofactoren niet optimaal zijn, zal het maximaal aanbevolen gewicht ook verminderen en lager dan 25 kg worden.

Daarnaast is er de internationale ISO 11228-1-norm over heffen en tillen, waarin ook 25 kg als maximumgewicht staat. Afhankelijk van het aantal tilhandelingen per minuut zal het maximum aanbevolen gewicht lager komen te liggen.

Ook de laagdrempelige *key indicator method* wordt door preventieadviseurs gebruikt. Deze werd gelanceerd in 2007 door het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk in het kader van de campagne *Lighten the load*. Dit paste in een meer uniforme uitvoering van de Europese richtlijn rond het manueel

norme de 25 kilogrammes pour le sac de ciment.

La ministre a-t-elle connaissance, en la matière, d'une quelconque réglementation, d'accords entre employeurs et travailleurs ou de litiges opposant les employeurs et les travailleurs?

05.02 **Monica De Coninck**, ministre: Mme Onkelinx m'informe que l'arrêté royal de 1993 stipule de façon relativement vague qu'une charge ne peut pas être "trop lourde". En collaboration avec le service de prévention, l'employeur doit alors établir ce que cela signifie exactement dans le secteur concerné. Il doit évidemment respecter les normes de référence internationales.

Le médecin du travail peut également proposer la limitation de la charge dans des cas individuels.

Dans le secteur de la construction, la limite pour la manutention de matériaux préemballés est effectivement de 25 kg.

Les normes européennes et internationales en la matière ne sont pas contraignantes mais sont considérées comme les règles de l'art. Il y a notamment la norme EN 1005-2 relative à la performance physique lors de la manutention. En vertu de cette norme, le poids de 25 kg est également un maximum et ce 'dans des circonstances optimales'.

Il y a également la norme internationale ISO 11228-1 relative à la manutention verticale et horizontale, en vertu de laquelle le poids de 25 kg est également considéré comme un maximum.

En 2007, l'Agence européenne pour la sécurité et la santé au travail a lancé la méthode des indicateurs clés. Différents exemples de bonnes pratiques concernant l'application de cette

hanteren van lasten.

Op de site van de FOD WASO, het Belgium Safe Work Information Center, dat ook deel uitmaakt van het hogervermelde Europese agentschap, zijn diverse goede praktijkvoorbeelden vermeld.

Recent werden mijn diensten niet geconfronteerd met betwistingen tussen werkgevers- en werknemersorganisaties over deze specifieke problematiek, wel over het bredere perspectief van de arbeidsomstandigheden, waarbij het gewicht van lasten een rol kan spelen. Denk bijvoorbeeld aan het laden en lossen van bagage, meer specifiek op de luchthaven in Zaventem.

05.03 Bert Schoofs (VB): Mevrouw de minister, u hebt echt uw best gedaan. Ik dank u dan ook voor het uitvoerige antwoord.

Wij moeten natuurlijk niet in regelneerij en in betutteling vervallen. Ik heb niettemin begrepen dat 25 kg overal als een soort standaardmaximumgewicht wordt gehanteerd, wat logisch is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

méthode figurent sur le site SPF ETCS.

Récemment, mes services n'ont pas été confrontés à des litiges entre les organisations d'employeurs et de travailleurs relatifs à ce problème mais ils ont en revanche été amenés à traiter de litiges ayant trait aux conditions de travail en général, dont la manutention de charges fait évidemment partie.

05.03 Bert Schoofs (VB): Il ne faut évidemment pas réglementer à l'excès. Vingt-cinq kilos considérés comme une espèce de poids standard maximum me paraissent constituer une bonne norme.